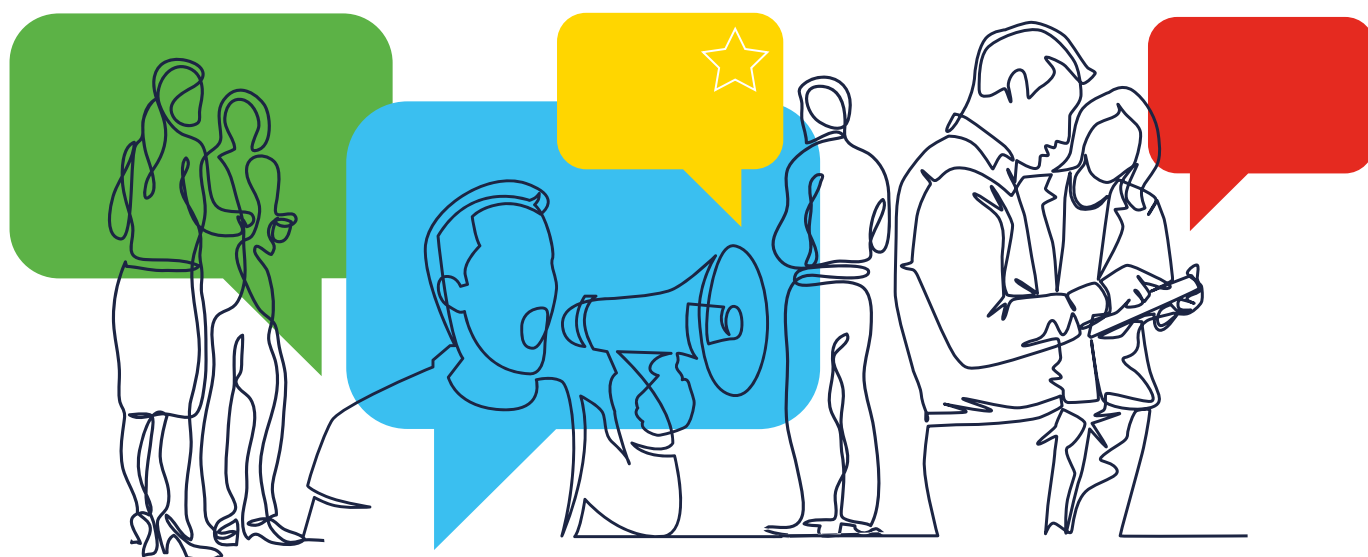

EUROPSKA GRAĐANSKA INICIJATIVA

Postupak korak po korak

UČENJE – RASPRAVA - POVEŽITE SE - ZATRAŽITE SAVJET

| SADRŽAJ

Prvi nadnacionalni instrument participativne demokracije	3
Priprema i registracija	5
Prikupljanje izjava o potpori	8
Dostavljanje, ispitivanje i odluka Komisije	11

Imate li ideju za zakonodavni akt EU-a?

Je li Europska komisija ovlaštena za podnošenje prijedloga takvog akta?

Pokrenite inicijativu!

1

Prvi nadnacionalni instrument participativne demokracije

Europska građanska inicijativa sredstvo je participativne demokracije koje izravno povezuje europske građane s institucijama EU-a. Europska građanska inicijativa omogućuje građanima EU-a da daju svoj doprinos oblikovanju politike EU-a.

Sve što građani EU-a mogu učiniti jest pozvati Europsku komisiju da predloži zakonodavni akt u okviru svojih ovlasti i u područjima u kojima EU može djelovati. Ako inicijativa bude uspješna, Komisija nije dužna predložiti zakonodavni akt i može odlučiti poduzeti druge mjere za postizanje ciljeva te inicijative.

Ako uspiju prikupiti milijun potpisa, organizatori inicijative imaju pravo sastati se s predstavnicima Komisije i predstaviti im svoj prijedlog te ga obrazložiti na javnom saslušanju u Europskom parlamentu, na kojem se ocjenjuje razina političke podrške inicijativi.

Bez obzira na odluku Komisije, uspješna inicijativa uvijek je prilika za pokretanje rasprave i povezivanje s istomišljenicima diljem Europe. Ako Komisija odluči predložiti zakonodavni akt, o njemu zajednički odlučuju Europski parlament i Vijeće EU-a, odnosno u nekim slučajevima samo Vijeće.

Slični programi postoje na nacionalnoj razini, primjerice u Austriji, Finskoj, Italiji, Latviji, Litvi, Poljskoj, Portugalu, Sloveniji i Španjolskoj. Međutim, europska građanska inicijativa jedinstvena je po tome što je to prvi službeni nadnacionalni instrument participativne demokracije u svijetu. Usto je prag za pokretanje inicijative razmjerno znatno niži nego na nacionalnoj razini jer je potrebno prikupiti milijun izjava o potpori, što je svega 0,2 % stanovništva EU-a.

Zahvaljujući europskoj građanskoj inicijativi građani EU-a sad imaju pravo, kao i Europski parlament i Vijeće, od Komisije zatražiti da predloži novi zakonodavni akt.

Pravila o europskoj građanskoj inicijativi dostupna su [ovdje](#).

U ovim su smjernicama opisane faze postupka organiziranja europske građanske inicijative i navedene poveznice na relevantne izvore detaljnijih informacija.

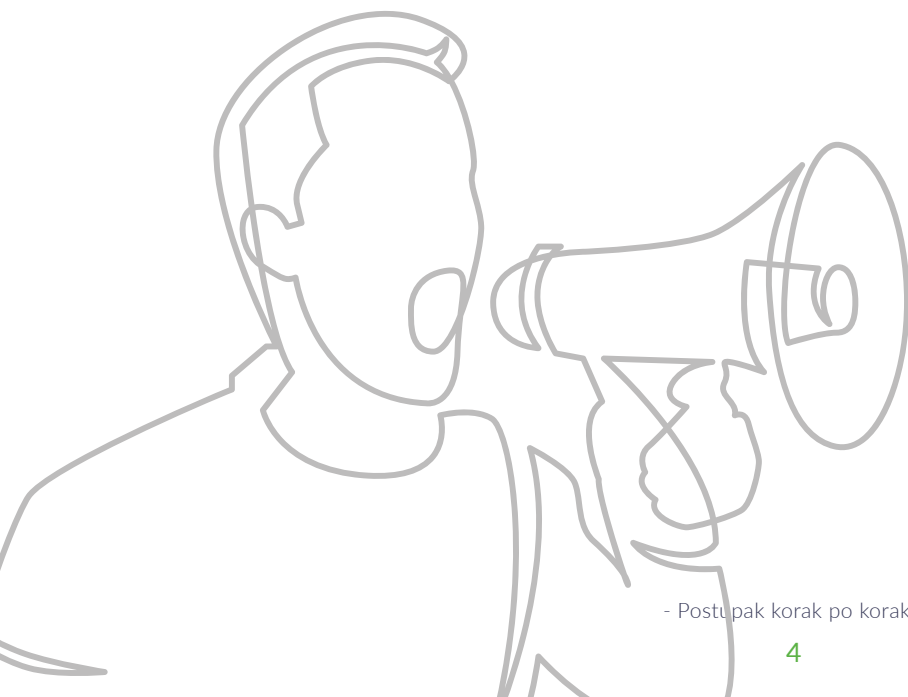

Od 1. siječnja 2020. počinju se primjenjivati nova pravila

U rujnu 2017. Europska komisija predložila je sveobuhvatnu reviziju uredbe o europskoj građanskoj inicijativi. Nova uredba o europskoj građanskoj inicijativi donesena je u travnju 2019. i **stupila je na snagu u siječnju 2020.**

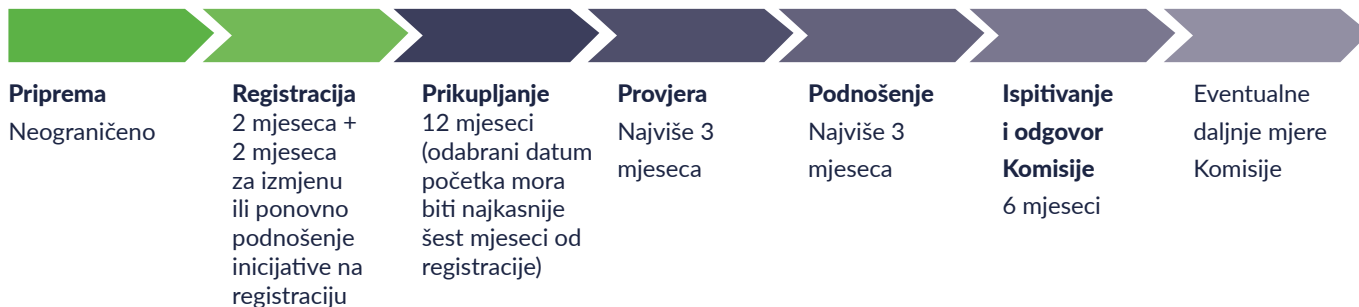
Novim su pravilima uvedene sljedeće bitne izmjene:

- **revidirani** rokovi za organizatore, prilagođeniji njihovim potrebama
- **svi građani EU-a mogu podržati inicijativu** bez obzira na svoje boravište
- mogućnost sniženja dobne granice za potpisivanje izjave o potpori na **16 godina** (ako države članice tako odluče)
- priprema → **internetska platforma za suradnju** i mogućnost da organizatori osnuju **pravnu osobu**
- faza registracije → postupak u dvije faze tijekom kojeg organizatori mogu prema potrebi izmijeniti svoj prijedlog
- mogućnost djelomične registracije i **besplatan Komisijin prijevod sadržaja inicijative** (uključujući prilog) na sve jezike EU-a
- prikupljanje → **fleksibilan datum početka** i **samo dva obrasca** za prikupljanje potpisa
- **jedan središnji sustav internetskog prikupljanja**, koji Komisija besplatno stavlja na raspolaganje (uz mogućnost da organizatori uspostave vlastiti sustav, ali **samo** za inicijative registrirane **do kraja 2022.**)
- **točke za kontakt** u svakoj državi članici za besplatno pružanje informacija i pomoći skupinama organizatora
- faza ispitivanja od → **šest mjeseci**, čime se omogućava sveobuhvatnije javno saslušanje i Komisiji daje više vremena da se savjetuje s dionicima i analizira inicijativu.

2

Priprema i registracija

Priprema

Nadležnosti EU-a i ovlasti Europske komisije

Građani EU-a koji imaju ideju za zakonodavni akt EU-a trebaju prvo provjeriti može li EU djelovati u području politike na koje se ta ideja odnosi (poljoprivreda, obrazovanje, socijalna politika, okoliš itd.) te je li Europska komisija na temelju Ugovora ovlaštena za podnošenje prijedloga u tom području.

Više informacija o ovlastima EU-a možete pronaći u smjernicama „**Kako sastaviti inicijativu**“. Odabirom funkcije „ZATRAŽITE SAVJET“ na forumu europske građanske inicijative možete dobiti personaliziranu pomoć tijekom pripremne faze inicijative.

Skupina organizatora

Osim što je potrebno provjeriti ima li Komisija ovlast za djelovanje, za pokretanje inicijative potrebno je osnovati službenu skupinu organizatora.

Skupina se mora sastojati od najmanje sedam građana EU-a u dobi u kojoj imaju pravo glasanja na izborima za Europski parlament i koji žive u najmanje sedam različitih država članica EU-a (u obzir se ne uzima njihovo državljanstvo, već boravište). Moraju se odabrati predstavnik/predstavnica i njegov zamjenik / njezina zamjenica, koji će djelovati kao osobe za kontakt. Te osobe mogu biti odabrane među sedam članova skupine koji žive u

Savjeti

- Imate li općenitih pitanja o EU-u? Odgovore pronađite na stranicama informacijske mreže Europe Direct.
- Pomno i na vrijeme isplanirajte kampanju. Što prije započnete s pripremom, to je uspjeh vjerojatniji!
- Počnite tražiti partnere koji vam mogu pomoći u pokretanju, financiranju i promicanju inicijative. Snažna i brojna partnerstva ključna su za uspjeh inicijative. Više informacija dostupno je u smjernicama „**Kako tražiti partnere**“ i „**Kako prikupljati financijska sredstva**“.
- Informacije o prethodnim i aktualnim inicijativama možete pronaći u službenom registru.
- Obratite se zastupnicima u Europskom parlamentu koji se bave pitanjima kojima je posvećena vaša inicijativa.
- Pronađite istaknutog „ambasadora“ svoje kampanje.

sedam različitih država članica ili mogu biti dva druga člana šire skupine. Za svaku inicijativu Komisija će u službenom registru europske građanske inicijative objaviti imena svih članova skupine organizatora i adrese e-pošte osoba za kontakt.

Može se, u skladu s nacionalnim pravom države članice, osnovati **pravna osoba** posebno za potrebe upravljanja inicijativom. Pri podnošenju zahtjeva za registraciju inicijative moraju se navesti podaci o takvoj pravnoj osobi.

| Registracija

Popunjavanje obrasca za registraciju

Za potrebe registracije inicijative predstavnik ili predstavnica skupine organizatora treba s pomoću svoje adrese e-pošte otvoriti **račun za organizatore** i unijeti podatke u za to predviđena polja. Glavni sadržaj predložene inicijative ne smije biti dulji od 1200 znakova bez razmaka. Može se dodati i prilog od najviše 5000 znakova bez razmaka.

Potvrda i objava

Ako su ispunjeni svi uvjeti, Komisija će u roku od **dva mjeseca** donijeti odluku o registraciji predložene inicijative. Komisija će tada inicijativu objaviti u registru i poslati potvrdu organizatorima.

Međutim, ako inicijativa očito izlazi iz okvira ovlasti Komisije iako su ispunjeni svi ostali uvjeti, Komisija će o tome obavijestiti organizatore u roku od **mjesec dana** od podnošenja zahtjeva. U tom slučaju organizatori mogu **izmijeniti inicijativu i ponovno je podnijeti** u skladu s propisanim zahtjevima. Organizatori mogu i zadržati ili povući svoju prvobitnu inicijativu, ali o tome moraju obavijestiti Komisiju u roku od **dva mjeseca** od primitka ocjene Komisije. Komisija će potom u roku od **mjesec dana** donijeti konačnu odluku.

Komisija može odlučiti **djelomično registrirati** inicijativu ako samo dio ili dijelovi inicijative, uključujući njezine glavne ciljeve, ne izlaze očito iz okvira ovlasti Komisije da podnese prijedlog pravnog akta Unije.

Treba li vam personaliziraniji savjet? Potražite ga na forumu europske građanske inicijative pod odjeljkom **ZATRAŽITE SAVJET**.

Savjeti

- Vaš račun za organizatore pomoći će vam u upravljanju inicijativom. U njemu možete pronaći informacije o narednim koracima, preko njega možete upravljati sadržajima koje šaljete i biti u kontaktu s Europskom komisijom.

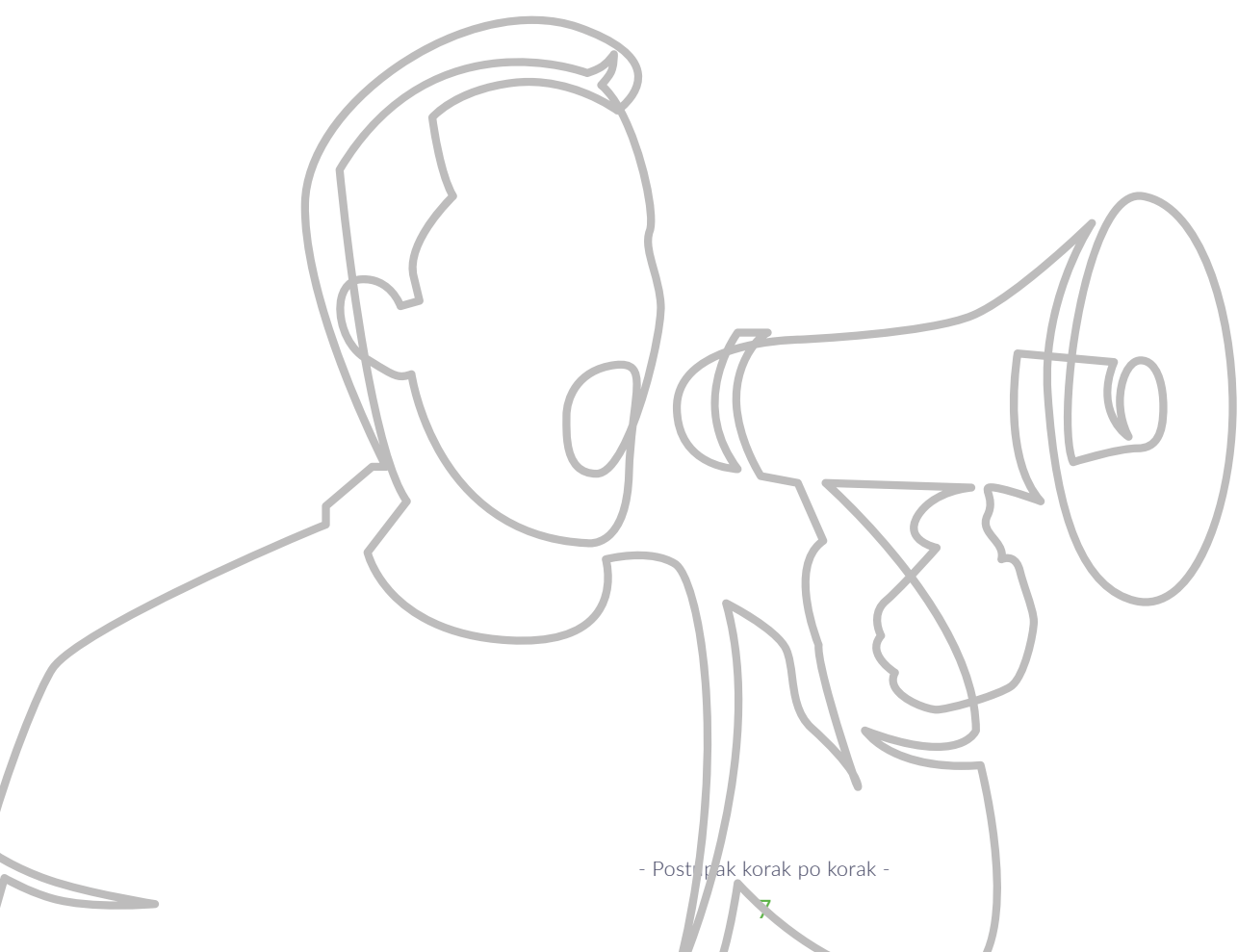
Komisija tada osigurava besplatan prijevod opisa inicijative od 1200 znakova i priloga od 5000 znakova.

Tijekom cijelog postupka potrebno je redovito dostavljati informacije o svim izvorima potpore i financiranja u iznosu većem od 500 EUR primljenima tijekom kampanje po godini i po sponzoru.

Ako odbije registraciju inicijative, Komisija će svoju odluku obrazložiti organizatorima i navesti raspoloživa pravna sredstva.

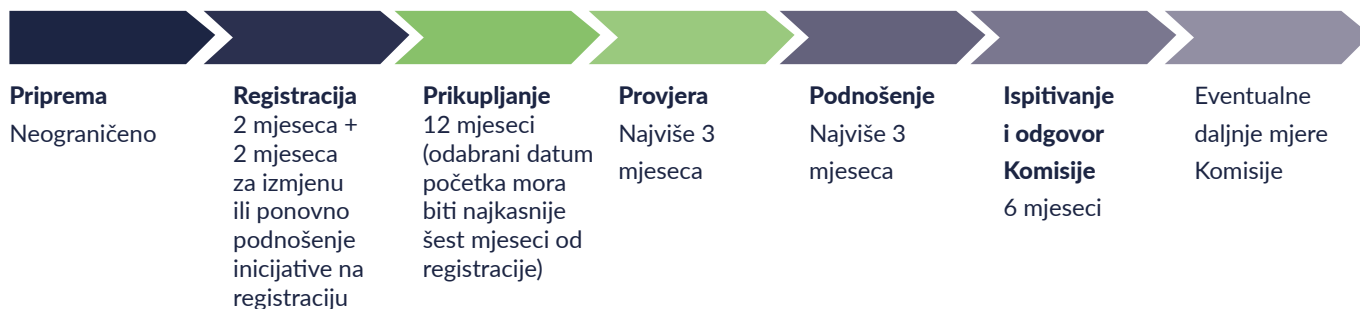

Više informacija o pripremi i registraciji nalazi se na [forumu](#) i [internetskim stranicama europske građanske inicijative](#).

3

Prikupljanje izjava o potpori

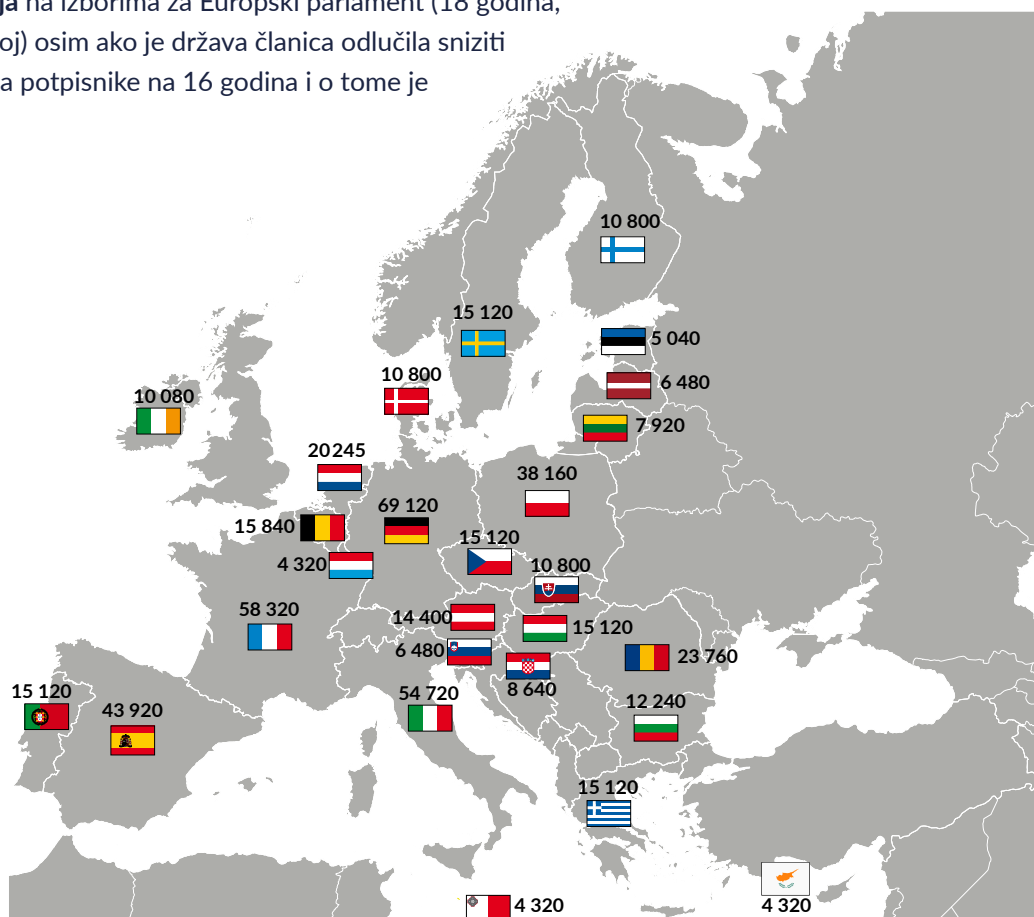

Organizatori imaju **12 mjeseci** za prikupljanje najmanje milijun izjava o potpori, uključujući najmanji broj u najmanje sedam država članica (vidjeti kartu u nastavku). **Organizatori mogu odabrati datum** početka prikupljanja izjava o potpori („razdoblje prikupljanja”). Prikupljanje mora započeti **najkasnije šest mjeseci od registracije** inicijative, a Komisija mora o odabranom datumu biti obaviještena najmanje 10 radnih dana prije tog datuma.

Izjave o potpori mogu se potpisati na internetu ili u papirnatom obliku. Potpisnici moraju biti **građani EU-a u dobi u kojoj imaju pravo glasanja** na izborima za Europski parlament (18 godina, osim u Austriji, Malti i Grčkoj) osim ako je država članica odlučila sniziti minimalnu dobnu granicu za potpisnike na 16 godina i o tome je obavijestila Komisiju.

Prag po zemlji za inicijative registrirane nakon 1. veljače 2020.

Više informacija možete pronaći na sljedećoj stranici: https://europa.eu/citizens-initiative/prag_hr

Izjave o potpori u papirnatom obliku moraju se prikupljati na posebnim obrascima iz [Priloga III. Uredbi o europskoj građanskoj inicijativi](#), a sadržaj inicijative mora biti istovjetan tekstu objavljenome u registru. Ako je inicijativa djelomično registrirana, na obrascima mora biti naveden i opseg registracije kako je utvrđen u Komisijinoj odluci o registraciji.

Organizatori moraju tijekom cijelog postupka djelovati u skladu s [propisima o zaštiti podataka](#).

| Sustav internetskog prikupljanja

Za potrebe internetskog prikupljanja Komisija besplatno stavlja na raspolaganje **središnji sustav internetskog prikupljanja**.

Više informacija pročitajte u smjernicama „**Kako voditi kampanju**”.

Važno:

Pojedinačni sustavi internetskog prikupljanja mogu se koristiti samo za inicijative registrirane do kraja 2022.

Dodatne informacije o fazi prikupljanja dostupne su u smjernicama „Kako prikupljati izjave o potpori”.

Savjeti

- Pripremite potrebne planove djelovanja i kampanje na razini EU-a, nacionalnoj i lokalnoj razini.
- Objasnite sadržaj inicijative i povežite je sa svakodnevnim situacijama kako bi se građani mogli identificirati s njom.
- Vodite kampanju na nacionalnim jezicima radi boljeg odaziva građana.
- Stvorite čvrstu poveznicu između svoje inicijative i lokalne i nacionalne politike; uskladite inicijativu s aktualnim raspravama o politikama.
- Proširite kampanju s pomoću osobnih kontakata i mreža partnera.
- Za uspjeh inicijative presudni su snažni lokalni i nacionalni timovi.
- Volonteri su najvažniji i najmoćniji resurs. Oslonite se na njih! Oni bi trebali znati objasniti inicijativu i način funkcioniranja instrumenta europske građanske inicijative. Kako biste objasnili taj instrument i kako on funkcionira, poslužite se [komunikacijskim materijalima](#) koje je Europska komisija stavila na raspolaganje na svim službenim jezicima EU-a.
- Komunicirajte! Redovito obavještavajte sve sudionike o tome kako napreduje prikupljanje potpisa kako biste zadržali pozitivan duh.
- Usmjerite kampanju na države članice u kojima je sadržaj inicijative poznat i popularan.
- Za promicanje inicijative koristite se društvenim mrežama i ostalim komunikacijskim alatima. Pametno se koristite tiskanim medijima.
- Imajte na umu ciljni broj potpisa koji se moraju prikupiti za svaku zemlju.
- Potpise u papirnatom obliku prikupljajte na festivalima i događajima koje posjećuju velike skupine ljudi, a to je i dobar način za privlačenje novih volontera.

| Provjera

Nakon završetka razdoblja prikupljanja (po isteku 12 mjeseci ili ranije na zahtjev organizatora) i ako je prikupljen potreban broj izjava o potpori, organizatori imaju **tri mjeseca** za podnošenje izjava o potpori na provjeru.

Organizatori moraju od nadležnih nacionalnih tijela svake države članice u kojoj su se prikupljali potpisi zatražiti da provjere njihovu valjanost.

Komisija će sama podnijeti na provjeru izjave prikupljene na internetu preko **središnjeg sustava internetskog prikupljanja**.

Komisija će isto staviti na raspolaganje **sustav sigurne razmjene datoteka** za prosljeđivanje izjava o potpori relevantnim nadležnim tijelima u državama članicama. Sve izjave o potpori (elektroničke izjave ili skenirane izjave u papirnatom obliku) mogu se učitati u šifriranom obliku u sustav.

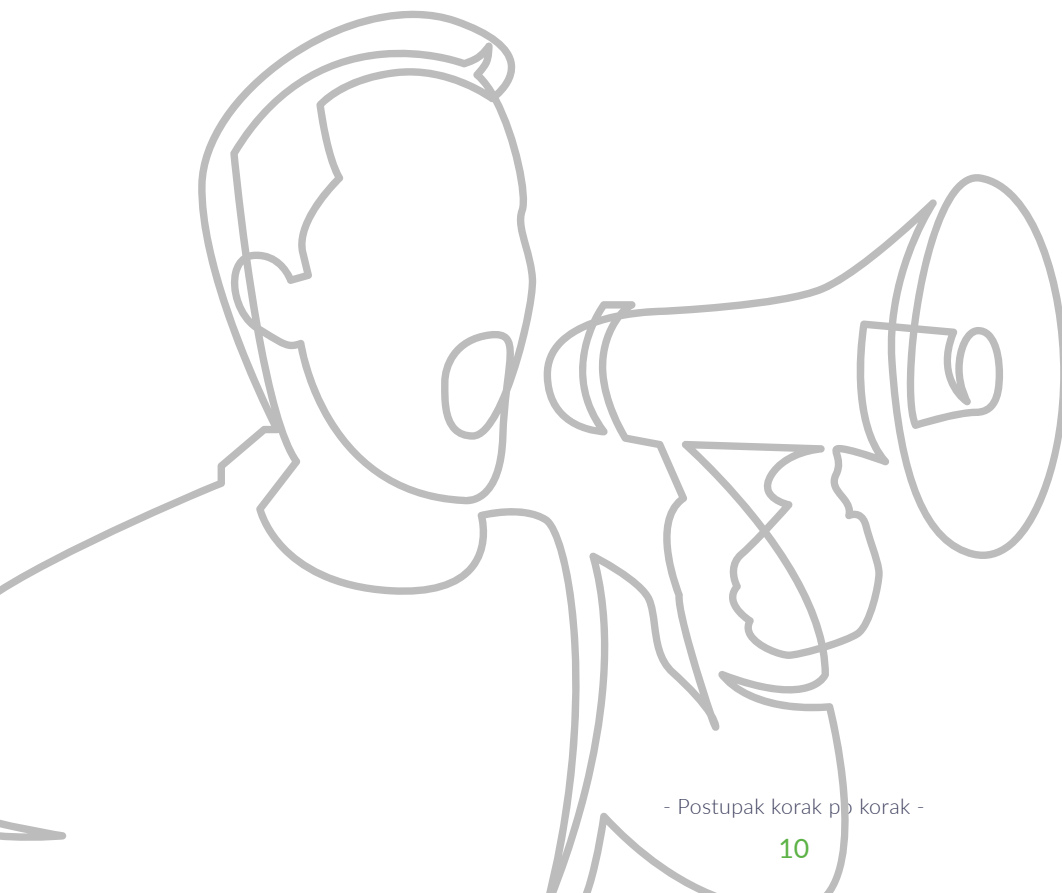
Za dostavu izjava o potpori svakom nadležnom tijelu u odgovornoj državi članici mora se koristiti obrazac iz Priloga V. Uredbi.

Nadležna nacionalna tijela izdat će potvrdu u roku od **tri mjeseca**.

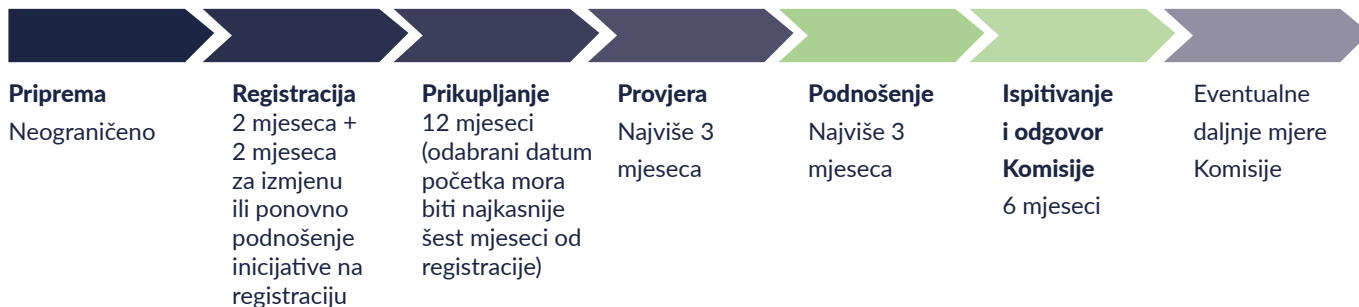
Savjeti

- Nadležna nacionalna tijela vjerojatno će utvrditi da neki potpisi nisu valjani. Kako biste bili sigurni, u svakoj zemlji prikupite dodatne potpise.

4

Dostavljanje, ispitivanje i odluka Komisije

Podnošenje

Nakon što dobiju zadnju potvrdu od nadležnih nacionalnih tijela, organizatori moraju u roku od **tri mjeseca** inicijativu podnijeti Europskoj komisiji. Organizatori moraju preko svojeg računa za organizatore dostaviti poseban obrazac iz Priloga VII. i papirnatu ili elektroničke preslike potvrda dobivenih u fazi provjere.

Ispitivanje

Objava i sastanak s Europskom komisijom

Kad Komisija primi valjanu inicijativu, objavljuje obavijest o tome u registru i prosljeđuje inicijativu nadležnim europskim institucijama i nacionalnim parlamentima.

U roku od **mjesec dana** od podnošenja inicijative organizatori će se sastati s predstavnicima Komisije kako bi inicijativu detaljno obrazložili.

Javno saslušanje u Europskom parlamentu

U roku od **tri mjeseca** od podnošenja inicijative organizatori će također imati priliku predstaviti je na javnom saslušanju u Europskom parlamentu. Saslušanju će prisustvovati predstavnici Europske komisije, a Europski parlament mora osigurati ravnomjernu zastupljenost javnih i privatnih interesa. Europski parlament treba ocijeniti političku podršku inicijativi.

Savjeti

- Kako biste se što bolje predstavili Europi, za sastanak s Komisijom i saslušanje u Europskom parlamentu odaberite osobe koje o inicijativi znaju najviše.
- Vježbajte! Pobrinite se da vaša inicijativa bude uvjerljivo i jasno predstavljena.

Nakon javnog saslušanja Europski parlament može održati plenarnu raspravu i donijeti rezoluciju o ocjeni političke podrške inicijativi.

Odluka Europske komisije

U roku od šest mjeseci od objave inicijative i nakon javnog saslušanja Europska komisija objavit će svoju odluku u komunikaciji u kojoj će navesti i objasniti eventualne mjere koje namjerava poduzeti. U komunikaciji će iznijeti i predviđene rokove za poduzimanje tih mjera.

Europski parlament ocijenit će mjere koje je Komisija poduzela na temelju komunikacije.

Savjeti

- Budite strpljivi! Priprema zakonodavnog prijedloga Komisije ponekad je dugotrajan proces. Pratite različite faze, poput savjetovanja, procjene učinka itd., i nastavite promicati svoje ideje.
- Budite spremni! Komisija prati cijeli postupak i, u mjeri u kojoj je to moguće, održava kontakt s organizatorima.

Drugi načini utjecanja na Europsku uniju

Ako nakon čitanja ovih smjernica zaključite da europska građanska inicijativa nije odgovarajuće sredstvo djelovanja za vas, postoje i drugi mehanizmi koji vam omogućuju da iznesete svoje mišljenje na razini EU-a.

Navedene su informacije neovisne i ne mogu se smatrati stajalištem Europske komisije, ostalih institucija EU-a ili nacionalnih institucija. Komisija se ne može smatrati odgovornom za upotrebu tih informacija.